

EOC
EUROASIAN
ONLINE
CONFERENCES

ENGLAND CONFERENCE

**INTERNATIONAL CONFERENCE ON
MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND
EDUCATION**

Google Scholar

zenodo

OpenAIRE

doi digital object
identifier

eoconf.com - from 2024

INTERNATIONAL CONFERENCE ON MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND EDUCATION: a collection scientific works of the International scientific conference – London, England, 2026. Issue 6

Languages of publication: Uzbek, English, Russian, German, Italian, Spanish

The collection consists of scientific research of scientists, graduate students and students who took part in the International Scientific online conference «**INTERNATIONAL CONFERENCE ON MULTIDISCIPLINARY STUDIES AND EDUCATION**». Which took place in London 2026.

Conference proceedings are recommended for scientists and teachers in higher education establishments. They can be used in education, including the process of post - graduate teaching, preparation for obtain bachelors' and masters' degrees. The review of all articles was accomplished by experts, materials are according to authors copyright. The authors are responsible for content, researches results and errors.

ZAMONAVIY XIRURGIK BOG'LOV MATERIALLARI VA ULARNING TURLI ETIOLOGIYALI JAROHATLAR BITISHIDAGI KLINIK SAMARADORLIGI

Mamajonova Dilshodaxon Abdujabborovna

Qo'qon JST o'qituvchisi

Mamajonovadilshodaxon@gmail.com

Annotatsiya. Mazkur ishda zamonaviy xirurgiyada va kombustiologiyada qo'llanilayotgan interaktiv hamda gidroaktiv bog'lov materiallarining (gidrogellar, kalsiy-alginat bog'lamlari, gidrokolloidlar va kumush nanozarralari bilan to'yingan qoplamalar) klinik samaradorligi an'anaviy doka-paxta bog'lamlariga qiyoslagan holda o'rganilgan. Turli etiologiyali (operatsiyadan keyingi, yiringli, trofik yaralar va termik kuvectorlar) jarohatlari bo'lgan bemorlarda jarohatning bitish muddati va asoratlar darajasi tahlil qilindi. Yangi avlod bog'lamlari jarohat muhitini optimal namlikda saqlashi, og'riqni kamayishi va regeneratsiyani tezlashtirishi klinik jihatdan isbotlandi.

Kalit so'zlar: xirurgik bog'lam, jarohat, gidrogel, alginat, gidrokolloid, kumush nanozarralari, regeneratsiya, ekssudatsiya, epitelizatsiya.

Kirish. Xirurgik jarohatlar, uzoq vaqt bitmaydigan surunkali yaralar (qandli diabetdagi trofik yaralar, yotoq yaralar) va kuydirilgan yuzalarni samarali davolash zamonaviy xirurgiyaning eng dolzarb muammolaridan biri bo'lib qolmoqda. Uzoq yillar davomida tibbiyotda oltin standart hisoblangan an'anaviy quruq doka bog'lamlari jarohat yuzasini quritib yuborishi, ekssudat bilan birga jarohat tubiga yopishib qolishi sababli bog'lamni almashtirish (perevyazka) paytida yangi hosil bo'lgan yosh granulatsion to'qimani va nozik epiteliy qavatini jarohatlaydi (ikkilamchi travma). Shuningdek, ular ekzoformativ mikrobial infektsiyadan mukammal himoya qila olmaydi. Hozirgi kunda jarohatlarni nam muhitda bitishi (Moist Wound Healing) konsepsiyasiga asoslangan intellektual bog'lamlar tibbiyot amaliyotiga kirib keldi.

Tadqiqot doirasida statsionar sharoitda davolanayotgan 84 nafar turli jarohatlari bor bemorlarning klinik natijalari tahlil qilindi. Bemorlar qo'llanilgan bog'lov materialiga ko'ra 2 guruhga ajratildi. Nazorat guruhiga gipertonik eritmali va malhamli an'anaviy doka bog'lamlari, asosiy guruhga esa zamonaviy interaktiv qoplamalar qo'llandi. Kumush ionlari bilan to'yingan kalsiy-alginat bog'lamlari yuqori ekssudatsiyali (ko'p suyuqlik ajraladigan) va yiringli yaralarda mukammal natija ko'rsatdi; ular yara suyuqligini o'ziga so'rib olib, gel holatiga o'tdi va mikrob koloniyalarini blokladi. Quruq va nekrotik massali yaralarda esa gidrogelli bog'lamlar autolitik debridmentni (yaraning o'z-o'zidan o'lik to'qimalardan tozanishini) 3.5 barobarga tezlashtirdi.

Klinik kuzatuvlar va sitologik suratmalar tahlili shuni ko'rsatdiki, zamonaviy interaktiv bog'lamlar qo'llanilganda jarohat yuzasining to'liq epitelizatsiya muddati o'rtacha 5.2 kunga qisqardi. Eng asosiysi, bog'lamni almashtirish chastotasi har kuni bajariladigan muolajadan haftasiga 2-3 martagacha kamaydi.

Bu holat bemorlarda muolaja paytidagi og'riq sindromini vizual-analogik shkala (VAS) bo'yicha 7 balldan 2 ballgacha pasaytirdi va shifoxona ichki infektsiyalari (nosokomial infektsiya) rivojlanish xavfini 42% ga kamaytirdi.

Xulosa. Zamonaviy gidroaktiv va kumush saqlovchi xirurgik bog'lamlar yuqori klinik va patogenetik samaradorlikka ega. Ular jarohat patologiyasini davolash muddatini qisqartiradi, chandiqlar asoratini kamaytiradi hamda bemorlarning statsionarda qolish davrini qisqartirib, iqtisodiy samaradorlikni ta'minlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Boateng, J., & Catanzano, O. (2022). Advanced Wound Dressings for Doctors and Nurses: An Update on Clinical Efficacy. *Journal of Pharmaceutical Sciences*, 111(4), 845-859.
2. Bryant, R. A., & Nix, D. P. (2020). *Acute and Chronic Wounds: Current Management Concepts* (6th ed.). Elsevier.
3. Aslanov, A. M., & Qodirov, S. S. (2023). Xirurgik infektsiyalar va jarohat to'qimalari regeneratsiyasida yangi avlod materiallarining samaradorligi. *Xirurgiya Jurnali*, 3(1), 45-51.
4. Weller, C. D., & Team, V. (2024). Interactive Dressings vs Traditional Gauze in Wound Care Management: A Systematic Review. *International Wound Journal*, 21(2), 302-315.
5. Shavkatov, N. Sh. (2025). *Kombustiologiya va umumiy xirurgiyada zamonaviy bog'lov vositalarining klinik-laborator tavsifi*. Toshkent: Tibbiyot Akademiyasi nashriyoti.

